

L'educació primerenca de la criatura afectada per trastorns del llenguatge i l'audició 2015/2016

Codi: 101686

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OT	3	2
2500893 Logopèdia	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Cristina Andrés Carrillo

Correu electrònic: Cristina.Andres@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Es recomana revisar els conceptes de les assignatures de Psicologia Evolutiva de la primera infantesa, l'Adquisició i Processament del Llenguatge i de Alteracions de l'Audició. Valoració i Intervenció

Objectius

Els principals objectius formatius de l'assignatura són els que segueixen:

1. Conèixer els processos d'adquisició del llenguatge oral de la criatura sorda comparativament amb la oient des dels diferents enfocaments teòrics.
2. Valorar les necessitats informatives, formatives i d'acompanyament psíquic de les famílies amb criatures sordes.
3. Aplicar les estratègies adequades d'orientació i consell familiar
4. Elaborar i aplicar les estratègies d'estímul a la comunicació i a l'adquisició del llenguatge oral en els primers anys de vida de la criatura sorda
5. Aplicar les estratègies adequades d'orientació i d'assessorament en els centres educatius.

Competències

Logopèdia

- Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els sistemes humans de comunicació com a base per comprendre els trastorns comunicatius i del llenguatge.
2. Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
3. Explicar oralment i redactar les seves observacions i conclusions a la resta de professionals adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn

4. Identificar les diferents maneres de comunicar-se de les persones amb dèficit auditiu i explicar les implicacions que tenen en el tractament logopèdic directe amb l'infant i indirecte amb la família.
5. Orientar les famílies amb infants sords durant tot el procés d'intervenció logopèdica per afavorir el desenvolupament d'aquests infants.

Continguts

ELS PRIMERS ANYS DE VIDA

1. Detecció, diagnosi i primer acolliment de la criatura sorda i de les seves famílies
2. L'impacte de la sordesa en les criatures afectades
3. Metodologia d'estímul a la comunicació i al llenguatge oral
4. Valoració del desenvolupament psíquic comunicatiu i lingüístic de la criatura sorda durant els 2 primers anys de vida

ELS MEDIS FAMILIARS

6. L'impacte de la sordesa en els medis familiars de les criatures sordes
7. Metodologia d'atenció i d'acompanyament de les famílies

L'ETAPA DE PARVULARI

8. L'etapa de 3 a 6 Evolució i valoració
9. Metodologia i estratègies de intervenció
10. L'ús, motivació i activitats preparatòries a la llengua escrita

INTERVENCIÓ EDUCATIVA I RECERCA

11. Els entorns educatius
12. Bases d'estratègies de intervenció i línies de recerca

Metodologia

La metodologia es fonamenta en interpretar les conductes visionades en vídeos o directament en el tractament logopèdic partint dels conceptes i criteris exposats a classe o llegits en els textos presentats en el CV. Es combinen diferents activitats d'aprenentatge: classes expositives, discussió per grups per interpretar les conductes observades, reflexió sobre els textos llegits, treball individual de interpretació de conductes i de programació d'activitats logopèdiques etc.

L'integració dels conceptes teòrics i les activitats de camp a la primera part del curs consisteixen en l'anàlisi i avaluació de conductes infantils i d'estratègies a emprar. A la segona part del curs l'estudiantat construeix ell mateix estratègies.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	30	1,2	1, 4, 5

Classes pràctiques	6	0,24	1, 3, 4, 5
Tipus: Supervisades			
Atenció individualitzada (presencial o virtual) als estudiants que ho sol·licitin	7	0,28	2
Tutories de seguiments dels treball grupals	35	1,4	3, 4
Tipus: Autònomes			
Cerca autònoma d'informació	10	0,4	2, 3, 5
Estudi individual de la matèria i preparació per l'examen	15	0,6	1, 2
Lectures, observacions i elaborar programacions	30	1,2	1, 2, 4
Treball grupal per la realització del treball final	15	0,6	1, 2, 3

Avaluació

Les evidències d'aprenentatge consisteixen en la capacitat global de l'alumnat de conèixer i aplicar les tècniques d'exploració i tractament de la criatura sorda als primers anys de vida i dels medis educatius en que creix, mitjançant dos primers treballs que corresponen a dues etapes en l'adquisició del llenguatge oral (activitats d'avaluació núm.1 i 2) i dues activitats d'avaluació final, núm.3 i 4, en que s'explora la capacitat de integració de les competències aplicades a cada etapa evolutiva en les bases teòriques corresponents i en els criteris d'intervenció logopèdics bàsics.

* AVALUABLE: Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) constarà com a "avaluable"

* ASSIGNATURA SUPERADA: L'assignatura estarà superada per l'estudiant que hagi lliurat totes les evidències. Es farà mitja sempre i quan la prova teòrica superi la nota del 5.

* REVALUACIÓ: Es pot fer reavaluar una evidència no presentada o no superada sempre que la nota de conjunt no sigui inferior a 4 ni superior a 5. La nota màxima que es podrà obtenir serà de 5 punts.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1.Inicis de la comunicació de 0-3 anys	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5
2 Inicis del llenguatge oral de 4 a 6 anys	20%	0	0	2, 4, 5
3.Examen sobre els conceptes bàsics de l'assignatura i la seva aplicació	40%	2	0,08	1, 2, 5
4.Treball escrit sobre valoració i estratègies logopèdiques	20%	0	0	2, 4, 5

Bibliografia

A la Web del grup GISTAL ([www.http://gystal.uab.cat/](http://gystal.uab.cat/)) hi han les actes de 2 congressos internacionals organitzats pel GISTAL, I i II Congressos Internacionals sobre Sordeses Comunicació i Aprenentatge en les que es troben presentacions d'interès referents a l'orientació familiar (Dromi 2006; Brown 2010) i a l'educació primerenca.

També es poden consultar les Webs que segueixen:

www.phonak-us.com Programa infantil

www.auditory-verbal.org

www.johntracyclinic.org

Calvo, J.C. y Maggio, M. (2003) *Audición Infantil: Marco referencial de adaptación audioprotésica infantil* Clipmedia Ediciones Barcelona.

Dromi, E. (2003) Assessment of Prelinguistic Behaviors in Deaf Children: Parents as collaborators. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education* 8:367-82

Furmanski, H. (2003) *Implantes Cocleares en Niños. (Re) Habilitación auditiva y Terapia auditiva verbal*. Nexus Ediciones

GISTAL (2002) *L'alumnat Sord a les Etapes Infantil i Primària. Criteris i Exemples d'Intervenció Educativa*. Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona.

Bellaterra,

Grandari, F. (2003) "Aspectos Relacionados con la Implantación de Programas de Identificación e Intervención habilitadora Precoz" *FIAPAS* nº 90 Gener/ Febrer 2003 p.p. 57-61

Lutterman, D. (1979), trad. al castellà (1985) *El niño sordo como orientar a sus padres*. Ediciones Científicas La prensa médica mexicana. México.

Lutterman, D. et al. (1999) *The young Deaf Children* York Press Inc., Baltimore Maryland.

Martínez, R. y otros (2003) "Resultados de aplicar durante 1 año un protocolo universal de detección precoz de la hipoacusia en neonatos" *Acta Otorrinolaringol. Esp.* 54; p.p. 309-315

Medà, C. (2001) "Detección de la Sordera e Intervención Temprana" *Comunicar* nº 15

Palacios, J. (1987) "Contenidos, estructuras y determinantes de las ideas de los padres. Una investigación empírica" *Infancia y Aprendizaje* 39-40 p.p.113-136

Palacios, J. y otros (1994) "Evaluación de los contextos familiares y extraescolares en los años preescolares: escalas HOME y ECCERS" *Infancia y Aprendizaje* 66, p.p.71-88

Silvestre, N., Cambra, C., Laborda, C., Mies, A., Ramspott, A., Rosich, N., Serrano, C. y Valero, (2000) *La Sordera Comunicación y Aprendizaje* Ed. Mason Barcelona.

Silvestre, N. & Serrano, C. (2002) La criatura sorda a l'etapa infantil a: GISTAL: *L'alumnat sord a les etapes infantil i primària*. P.P. 35-69 Servei de publicacions Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona.

Silvestre, N. Ramspott, A. (2002) Valoración del discurso narrativo y de sus precursores en el alumnado con déficit auditivo: Influencia de las modalidades comunicativas. Separata FIAPAS Nº 2004

Silvestre, N. i Cambra, C. (2001) *Orientació Familiar de la Criatura Sorda*. Vídeo Ed. GISTAL Departament de Psicologia de L'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Silvestre,N & Laborda,C. (2005) Los inicios de la comunicación y la adquisición del lenguaje oral en el alumnado con sordera en Victor Acosta (Ed.) *La Sordera desde la diversidad cultural y lingüística* Masson.Barcelona p.p. 83-113

Silvestre,N. La comunicació entre madres oyentes y criaturas sordas de 1 a 7 años de edad (2009) Separata FIAPAS 126

Spencer, P.E., Erting, C.E. & Marschark, M (2000) *The Deaf Child in the Family and at School. Essays in honor of Kathryn P. Meadow-Orleans*. Lawrence Erlbaum Associates Publisher London

Talbot, P. (2002) *Temas de Terapia Auditivo-Verbal: Una Selección de Apuntes*.

Vinter, S. (1994) *L'Émergence du Langage de l'Enfant Déficiant Auditif. Des premiers sons aux Premiers Mots*. Masson Paris

Yoshinaga Itano, Ch. (2003) From screening to Early Identification and Intervention: Discovering Predictors to Successful Outcomes for Children with Significant Hearing Loss. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education* 8: 1 Winter. p.p. 11-30